

Deyimler ve Atasözleri Testi-1

1) "Bereket topraktır, derdi.Otuz yıl boyunca tarlasıyla haşır neşir oldu." **Cümlede altı çizili deyim cümleye kattığı anlam aşağıdaki cümlelerin hangisinde kullanılmıştır?**

- A. Sürekli sorunlu insanlarla ilgilenmesi onun da psikolojisini bozdu.
- B. Ne yaparsak yapalım onun dikkatini çekemiyoruz.
- C. Aklımda bulunan ne varsa bir çırpıda söyleyiverdim.
- D. Hasta kardeşiyle uğraşıp duruyor, ne istiyorsa yapıyordu.

Dilimizde "el" ile ilgili çok fazla deyim vardır. Mesela ya-
vaş iş yapan için eli ağır; umduğunu elde edemeyince eli
böğründe kalmak; telaş ve heyecan yapınca eli ayağına
dolaşmak; bir ürünü satamayınca elde kalmak deyimleri
kullanılır.

2) Yukarıdaki altı çizimi deyimlerden hangisi yanlış kullanılmıştır?

- A. Eli ağır
- B. Eli böğründe kalmak
- C. Eli ayağına dolaşmak
- D. Elde kalmak

- I. Adam, kaşla göz arasında cüzdanımı çalmış.
- II. Herkes çalışırken o mis gibi uyku çeliyordu.
- III. Bütün yaşlıları bir bir giderken o evde kaldı.
- IV. Uzunn zamandır bu anı bekledik, nihayet bir baltaya sap oldu.

3) Yukarıdaki numaralanmış cümlelerde kullanılan deyimlerin anlamları sırasıyla hangisinde vardır?

	I	II	III	IV
A	Çabucak	Dinlenmek	Yaşadığı yerden ayrılmamak	İşe yararmak
B	Hemen	Çok yorulmak.	Evden dışarı çıkmamak	İş yapmama
C	Kısa süre içinde	İyice uymak.	Evlenmiş olmak	İş sahibi olmak
D	Aniden	Güzel uyumak	Evi korumak	İşe girmek.

4) Deyimler kalıplaşmış sözlerdir. Deyimde bulunan bir sözcük yerine eş anlamlısı dahi kullanılamaz. **Aşağıdaki cümlelerde yer alan deyimlerin birinde bu duruma örnek gösterilecek bir deyim kullanılmıştır?**

- A. Seçim öncesi millet alışverişte görsün diye halkın arasında dolaşiyor.
- B. Ona hiçbir sırrını verme onun ağzında bakla ıslanmıyor.
- C. Parton, işini yapmayan kim varsa gözünün yaşına bakmadan işten atıyor.
- D. Zengin bir aileden kız alınca turnayı gözünden vurdu.

5) Deyimlerin çoğu mecaz anlamlıdır. Fakat bazı deyimler gerçek anlamlıdır. **Aşağıdakim deyimlerden hangisi gerçek anlamlıdır?**

- A. Ağzı var, dili yok.
- B. Tut kelin perçeminden
- C. Özü kabahatinden büyük.
- D. Yorgan gitti, kavga bitti.

6) **Aşağıdakim deyimlerden hangisi mecaz anlamlıdır?**

- A. Yükte hafif, pahada ağır.
- B. Çoğu gitti, azı kaldı.
- C. Hem suçlu, hem güçlü.
- D. Bir bu eksikti.

Öğretmen, aynı anlama gelen atasözlerinden örnekler istemiştir. Dört öğrenci öğretmene örneklerini söylemeye başlar fakat bir öğrenci aynı anlama gelen atasözlerini kullanmada yanlışlık yapmıştır.

7) Bu öğrenci kimdir?

- A. Bercan: Körle yatan şaşkı kalkar. = Topalla gezen, aksamak öğrenir.
- B. Mertcan: Körler memleketinde şaşıklar padişah olur. = Koyunun bulunmadığı yerde keçiye Abdurrahman Çelebi derler.
- C. Alican: keskin sirke küpüne zarar verir. =Öfkeyle kalan zararlı oturur
- D. Selimcan: Kel ölür, sırma saçlı olur; kör ölür, badem gözlü olur. = Kuzguna yavrusu şahin görünür.

Deyimler ve Atasözleri Testi-1

Ayak uydurmak.
Kendini toplamak
İleriye görmek

8) Yukarıda verilen deyimler aşağıdaki boşluklara yerleştirilecektir. Hangi metin bu deyimlerden herhangi birini almaz?

A. Mümtaz Bey, emekli olduktan sonra bir sahil kasabasına taşınmaya karar verdi. İlk zamanlar doğa ve iklim ona çok güzel görünüyordu. Kendisine burada arkadaş bulmaya çalışsa da tanışıklarının hiçbiri kendi yaşantısına uymadığını fark etti. Bir süre sonra sıkıntıdan onlara "... " istedi ve çok da kötü insanlar olmadığını fark etti.

B. O kadar mutlu bir aile yaşamı vardı ki, herkes imrenirdi. Örnek gösterilen bir aileydi. Mutlu küçük bir aile. Ta ki geçirdikleri trafik kazasına kadar. Adam hem eşini hem de çocuğunu kazada kaybetti. Uzun süre bu durumun etkisinde kurtulamadı. Birkaç yıl böyle geçti sonra "... " için çaba harcadı ve başardı.

C. Mahallemizdeki Fahriye Abla, 5N1K gibi. Kim ne zaman kiminle ne yapmış, nerede yapmış, nasıl yapmış... Mahalledeki her şeyi bilen "... " bir kadındı. Kimse ondan bir şey saklayamazdı. Sanki herkese kamera ve mikrofon takip takip ediyor gibiydi.

D. Ailecek Kayserili olan aile bireyleri memleketlerinin hakkını da veriyorlardı. "... " bu ailenin genlerinde vardı. Bu bölge sanayiye elverişli diyorlar, birkaç seneye orada yatırım yapılıyor. Burada toplu konutlar yapılması için ideal bir yer deyip orayı satın alıyorlar, birkaç yıl sonra da bire bin kazanıyorlar.

9) Dilimizde "deli" ile ilgili birçok atasözü vardır. Mesela: Merak ettiğin bir konuyu öğrenmek, saklanan şeyleri duymak için "Deliden al uslu haberi." ; insanlar her zaman kendisine benzeyen kişilerle dostluk arkadaşlık kurmak ister bunun için "Deli deliden hoşlanır, imam ölüden" ; işlerimizi büyütmek istiyorsak, çalışma ekibini sağlam seçmemiz lazım bunun için "Deli ile çıkma yola, başına getirir bela" ; yapılacak bir işte tehlikeli bir durum varsa ilk girişimi saf kişiler öne sürülür bunun için "De-liye geçit yoklatırlar" atasözünü kullanırlar. **Bu metinde yanlış kullanılan atasözü hangisidir?**

- A. Deliden al uslu haberi
- B. Deli deliden hoşlanır, imam ölüden
- C. Deli ile çıkma yola, başına getirir bela
- D. Deliye geçit yoklatırlar

10) "Duvarı nem, insanı gam yıkar" atasözünün anlamı aşağıdaki cümlelerin hangisinde kullanılmıştır?

- A. Gurbette o kadar kederlendi ki, çok çabuk yaşlandı.
- B. İnsan mutsuz olursa yaşama umudu da olmaz.
- C. Kişi seviklerinden uzaktaysa huzursuz olur.
- D. Kazada arkadaşını kaybedince çıldırdı.

11) "Damlaya damlaya göl olur" ile "Taşıma su ile değirmen dönmez" atasözleri anlam olarak birbirlerinin zıttıdır. **Aşağıdaki atasözlerinin hangisinde de böyle bir anlam ilişkisi vardır?**

- A. Düşenin dostu olmaz.
Dost kara günde beli olur.
- B. Kervan yolda düzelir.
Görünen köy kılavuz istemez.
- C. Erken kalkan yol alır.
Ağaç yaşken eğilir.
- D. Dereyi görmeden paçayı sıvama.
Acele işe şeytan karıştır

12) "Her sabah altıda kalkar, bir kahve içerim. Kendime gelmem için bunu yapmayı huy edinmişim." **Altı çizili deyim cümleye kattığı anlam aşağıdaki seçeneklerin hangisinde vardır?**

- A. Hayatım boyunca monoton yaşamaktan sıkıldım.
- B. Köpeğimize o kadar bağlandım ki o gidince dünyam yıkıldı.
- C. Saz çalanlara hayranlığımı gizleyemem.
- D. Yıllardır aynı yerden yemek yemeyi yapmayı alışkanlık haline getirdik.

13) Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kullanılan deyim açıklamasıyla birlikte kullanılmıştır?

- A. O her zaman böyledir, işin kolayına kaçır.
- B. Sizi gözüm ısıyor, sanki daha önce görmüş gibiyim.
- C. Kaza anı aklıma geldikçe içim ürperiyor.
- D. Heyecandan gözüme uyku girmede.

Deyimler ve Atasözleri Testi-1 Cevap Anahtarı

- 1.D
- 2.B
- 3.C
- 4.A
- 5.C
- 6.D
- 7.D
- 8.C
9. C
- 10.A
- 11.A
- 12.D
- 13.B

